

KURJER NOWOGRÓDZKI

WILNO, ZAMKOWA 2. Tel. 2-28.

PRENUMERATA miesięczna z dostawieniem do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł, miesięczną 7 zł. Konto czekowe PKO Nr. 5213.

Opłata pocztowa sześcioma ryczałtowa. Zaświadczenia o odbiorze przesyłek pocztowych nie wraca. Administracja nie odpowiada za straty co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrový 1-szpaltowy w tekście 40 gr. Za tekstem 30 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetrový 50 gr. Kronika reklamowa milimetrový 60 gr. W numerach świętecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicą o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście i za tekstem 6-szpaltowy. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do materiału. Terminy druku Administracji nie obowiązują.

PROSZĘ SKONFISKOWAĆ TEN MOJ ARTYKUŁ.

ZZZ jest to związek robotniczy, popierany przez rząd, policja się z nim rachuje, starostowie go popierają (Lida), na Śląsku, jak przemawia delegat ZZZ, to każdy fabrykant wie, że stoi za tym związkiem p. wojewoda Grażyński. Na czele związku stoi p. Moraczewski, ale istota spregnanego tego związku są „naprawiacze”, są ludzie ściśle partyjniemi wzięli mający z związkiem z p. Grażyńskim, z p. Malskim, z wiceministrem rolnictwa Rudnickim i z wielu innymi dygnitarzami w naszym państwie. Na czele ZZZ jako sekretarz generalny stoi p. Szurig, na czele Górnego Śląska p. Kapuściński — obaj wykwalifikowani naprawiacze.

Oczywiście myśli organizowania robotników jest święta. Narodowe uświadomienie robotnika dało nam Śląsk, rozbudzenie nacjonalizmu wśród robotnika zbawiło Włochy i Niemcy przed bolszewizmem. Praca wśród ludu robotniczego Polski to praca piękna.

Ale trzeba pracować z miłością, a nie z pogardą.

Przykład, który poniżej czytuję, jest przykładem niewymownej wprost pogardy do robotnika, jaką okazują mu „naprawiacze”.

Oto biorę do ręki „Front Robotniczy”, organ ZZZ. Znajduję rubrykę p. t. „Front kultury robotniczej”. Wydaje mi się, że byłoby dobrze, aby robotnicy zdobyli kulturę polską, a nie jakąś specjalną, stanowiącą kulturę robotniczą, ale mniejszą o to. Szerzenie kultury jest zawsze rzeczą godną pochwały—Cóż jest w tym frontie kultury?

Artykuł pod tytułem: „Bojownik wolności — Michał Bakunin”.

Michał Bakunin — bies rewolucji, jak go nazywał Dostojewski, był to człowiek, którego, mówiąc skrótowo, należy upiastować na lewo od samego Włodzimierza Lenina. Od Lenina tem się zrzucił Bakunin różni, że nienawidził państwa, że zapalał gdzie mógł żagiel pożaru, że czasy jest no dziś dzieł wśród anarchistów Hiszpanii, jako jeden z najwybitniejszych anarchistów. „Front Robotniczy” o którym podczas procesu Zaremba-Malinowski staliśmy się, jest wydawane za publiczne pieniądze, organ partji, w której rolę się od kontendentów i wywiadowców policyjnych (książka p. Krahelskiej), pisze o tym anarchiści, anty-państwowcy, najgwałtowniejszym z rewolucjonistów:

„Rozpatrując życie wielkiego rewolucjonisty myśli i czynu, jakim był Michał Bakunin, mamy prawo do pewnych powtórzeń słowa jego przyjaciela, masyka Betchela: „poehowaliśmy w nim głęboką i naukową naturę, która wyrażała się w gwałtowności i nieugiętości do wszystkiego, od bezprawia, jako sila albo tradycja, stanowiąc przeszkodę dla wolności ludzkiej”.

A więc wobec robotników ZZZ idealizuje się Michał Bakunin. Tak czy nie?

Oczywiście autor zyciorysu Bakunina w organie ZZZ nie wszystkie drobniaki z jego życia również dokładnie mógł opowiedzieć. W krótkim panegirycznym napisanym zyciorysu zabrakło miejsca do wspomnienia, jak to Bakunin brał po pysku za kompromitowanie żon swoich przyjaciół, jak igrał na prawo i na lewo, jak onadzywał w forticy Petropawłowskiej napisał „spowiedź”, adresowaną do Cesarza, jak w tej spowiedzi linał, jak całował ręce i nogi Najjaśniejszego Pana, jak był wręcz autentem własnej żony. Współpracownik „Frontu” przeznaczony, aby wśród robotników „rządowych” szerzył kulturę „robotniczą” zapomniał wyjaśnić, że Bakunin była to mieszanina talentu, anarchizmu i niskiego szubrawstwa, że uczciwi rewolucjoniscy

związku oficjalnie **POPIERANE**GO przez p. Grażyńskiego na Śląsku, a i u nas przez niektórych starostów, organ, w którym artykuł wstępny jest pióra niejakiego p. Klukowskiego, doniedawna redaktora bezpieczeństwa w starostwie wileńsko - troickim, jednym słowem organ organizacji tysięcy nicimi związanej na każdym kroku z naszą administracją, pisząc panegiryczny artykuł o Bakuinie, pisze jednocześnie:

„Wzrost państwa i władzy było jedną z przyczyn wytworzenia się i utrwalenia własności prywatnej, Ostro występuje Bakunin przeciw teorii, jakoby państwo reprezentowało zbiorowe interesy społeczeństwa i ograniczało tylko częściową wolność ludzi, aby pozatem zapewnić szczytowanie jej w całości: „wolność jest niepodzielna i niepodobna ograniczyć jej częściowo”. „Kaźde państwo, jak i kaźda

Wspominając więc o wszystkich biograficznych szczegółach Michała Bakunina, „Front Robotniczy” organ PRORZADOWEGO związku robotniczego, organ

Degrelle aresztowany w chwili gdy wołał „niech żyje król”

Wczorajszy dzień w Brukseli minął pod znakiem manifestacji rexiistów i na cześć króla

BRUKSELA. Pat. Przywódca rexiistów De relle został aresztowany. Zatrzymano go w chwili, gdy opuścił dom swój na placu Świętej Goduli, aby udać się na miting, który, jak wiadomo, został zakazany przez władze.

Degrelle przed aresztowaniem go zdołał wypowiedzieć tylko kilka zdań. Był to ap i o zachowanie spokoju, atak na rząd i nadzieje na przyszłość stronnictwa.

Przemówienie to zakończył okrzykiem „niech żyje król”, w chwili gdy policja i żandarmerja zaczęła oczyszczać plac z tłumy policja oczekiwała na Degrelle'a pod bramą domu, który miał mu posłużyć jako trybuna do wygłoszenia przemówienia.

Degrelle dał się aresztować bez oporu z usmiechem na ustach.

Wkrótce potem grupy rexiistów zaczęły gromadzić się w pobliżu gildji. Policja nie dopuszczając go zgromadzenia dokonała aresztowania kilkunastu osób. W kilku innych miejscach rozproszone również zbiegające się grupy manifestantów.

Na cześć monarchji

BRUKSELA. PAT. Uroczystości, odbywające się dzisiaj, w czasie których odbyła się defilada b. kombatanów przed królem zamienily się w burzliwą manifestację ludności na cześć Leopolda III. Nigdzie nie doszło do najmniejszego nawet zakłócenia porządku.

Dopiero po rozwiązaniu pochodu zjawily się w centrum miasta małe grupy rexiistów, które stary się w kilku punktach z socjalistami i komunistami. Do poważniejszych incydentów nie doszło. Policja przywróciła wszędzie porządek.

Ludność Madrytu oklaskuje samoloty powstające

LA CORUNA. PAT. Rządowy komunikat powstający z dn. 24. bm. o godz. 20-jej donosi: 50 samolotów narodowych unosiło się nad Madrytem, rzucając odczyty do ludności, wywijające do kapitulacji. Samoloty unosiły się nisko nad miastem i były odskazywane przez czcące ludność.

Po południu nad stolicą ukazano się około 100 samolotów, które znowu zrzuciły na miasto ogromne ilości odczyt.

Esklady powstające zjawily się w chwili, gdy na placu Puerta del Sol odbywała się defilada milicji. Powstała nieubytwa panika. Biorący udział w defiladzie podpożreli schronili się do tunelu kolejki podziemnej.

Koncentracja powstańców do ataku na Madryt

BURGOS. Specjalny korespondent Havaa donosi: Operacja wojsk powstańców odbywa się na dwóch frontach. — Jednym z nich jest front madrycki, na którym wojska powstańcze znajdują się w odległości 80 km. od stolicy, a w niektórych punktach, jak np. Naval Carrero udało się im ponudzić na odległość 35 km. Drugim teatrem operacji wojsk powstańczych jest odcinek Oviedo, gdzie usiłują oni okrążyć Gijón.

teologia, uważa człowieka za slego i przewrotnego” — woła Bakunin. Zwalcza więc państwo, przeciwstawiając mu dobrowolnie związki ludowe.

Czyż tu nie jesteście u szczytów zakłamania i czyż nie widzimy w tem pogardy do robotnika? Organizować związek „prorządowy”, lansować go, a jednocześnie karcić kulturalnie tych robotników, którzy nie chcą być narzędziem propagandy Bakuninowszczyzny, proroka nienawisności do państwa i wyraźnie wskazywać i pisać: oto „był taki Bakunin, wielki człowiek, uczył nienawidzieć państwo”.

Doprawdy tego rodzaju metody niedalekie są od przypisywania żydom w antysemickich wydawnictwach ponurych: „protokółów mełców Sijonu”. Tworzyć organizację robotniczą dla rozbięcia PPS czy komunizmu i kar-

nić i wychowywać tych ludzi czemś o wiele więcej rewolucyjnym od Lenina i Marxa! Doprawdy będą się dziwić tym moim czytelnikom, których skonstruowanie, uwidocznienie tych faktów nie oburzy do żywego!

Polacy zawsze lubili trochę pobujać. Typy Paska, czy Zagłoby, „Panie Kochanku” i inne typy z naszej rzeczywistości czy literackiej filizji wzięte. Ale to było bywanie prostoduszne, dobrodusze. Potem przyszła niewola, która odczywiście musiała nas historyzować, demoralizować, wyrzucać z równowagi obiektywizmu. Ale prawdziwie zakłamanie przyszło dopiero teraz. Zakłamanie frazeologii rewolucyjnej, uprawianego z głębi limazy, kupionej za pieniądze przedsiębiorstwa, sanowanego przez skarb państwa. Ludzie popierający ZZZ, gromiący zie-

mian i posiadający 900 tys. zł rocznego dochodu.

Ten artykuł o Bakuninie jest tego zakłamania fragmentem; Hitler kształcił w swoim robotniku nacjonalizm, wzmacniał ambicje i pretensje narodowe, państwowe, miesza robotnika w kadzi, do której wrzuca się wszystkich Niemców od książek do bezrobotnych. Może się to komuś nie podobać. Zgodził się taki nasz ZZZ czyż nie jest degradacją robotnika?

KONGRES RADYKAŁÓW FRANCUSKICH wypowiedział się za utrzymaniem frontu ludowego

BIARRITZ. PAT. O godz. 12.30 35-ci kongres stronnictwa radykałowego zakończył swe prace. Uczestnicy kongresu rozeszli się przy dźwiękach Marzyłanki.

Dep. Massot odczytał deklarację stronnictwa, która została przyjęta jednomyślnie przez zgromadzenie. Następnym kongres partji odbędzie się w r. 1937 w Lille.

Kompromisowa rezolucja

Deklaracja stronnictwa radykałowego odczytana dzisiaj, rano przed dep. Massot'a, stwierdza, iż stronnictwo zgadza się na współpracę z frontem Frontu Ludowego i całkowicie popiera wszystkie ustawy o charakterze społecznym. Strajk jest uznany za prawo, ale nie można tolerować

okupowania fabryk i magazynów. — Stanowi to naruszenie wolności.

Pracownicy i pracodawcy według deklaracji stronnictwa, powinni w jednomyślnym stopniu, szanować zawarte układy i przedstawić spory procedurze pojednawczej i arbitrażowej, ustawy społeczne nie powinny być źródłem trudności wewnątrzpartyjnej. — Frontem jest stosowane lojalnie.

Deklaracja stwierdza, iż stronnictwo jest zdecydowanie popierające do odbudowy gospodarczej, rozpoczęte prace rząd.

Koncept „Je frontu ludowego utrzymania

Kongres partji radykałkiej zakończył się w atmosferze odprężenia. — Uchwalenie kompromisowej rezolucji o charakterze pojednawczej i arbitrażowej, nierzadko uśmiałe rożnami w partji, leca przez postanowienie utrzymania koncepcji Frontu Ludowego wyjaśniło sytuację rządu, która musiałaby być zakończony przesileniem w razie, gdyby doszło do rozbitcia Frontu Ludowego.

Znaczenie debaty w Biarritz leżało jednak nie tyle w tekście końcowej rezolucji, ile w samej dyskusji, która pozwoliła na jasne sprzecznawanie sta nowiska partji.

Przed nowym procesem „trockistów” Lista oskarżonych o udział w spisku

PARYŻ. PAT. Moskiewski korespondent „Petit Parisien” podaje listę aresztowanych w związku z procesem Zinowiewa. Na liście tej, która jest prowizoryczną i niekompletną, figurują: Sokolnikow, b. ambasador w Londynie, uwięziony w początku września, Langlanow, b. komisarz pracy, Serebriakowa, dawna żona Szokolnikowa, Erbak, wysoki urzędnik bankowy, anazy trockistka, dowódca korpusu Putna, b. attaché wojskowy w Londynie.

Prócz nich aresztowani zostali: Ba dek, Pietakow i Rajewski, redaktor „Journal de Moscou”, Rykow i Bucharini zostali po przeprowadzeniu śledztwa aresztowani.

Całego szeregu aresztowań doznało również na Ukrainie, głównie wśród wojskowych, m. in. uwięziono Turawskiego, Prinskaowa, dowódcę okręgu charkowskiego oraz Schmitta w Kijowie.

Wielki proces trockistów odbędzie się po urozeczyściłach roszczeń rewolucji, przed zebraniem się kongresu Sowietsk, mającego uchwalić nową konstytucję, to snaczy po 7-ym a przed 25-ym listopada.

Porozumienie włosko-niemieckie zawarte zostało w Berlinie

MONACHIUM. W ostatnim dniu swego pobytu w Niemczech minister Ciano przyjął przedstawicieli prasy, wobec których zresumował wyniki przeprowadzonych rozmów.

Mis. Ciano, po odczytaniu komunikatu, wspólnie zresumował go za pośrednictwem rządu, skreślił wobec przedstawicieli prasy przebieg tych rozmów, ujawniając je w siedmiu zasadniczych punktach.

Punkty te, jak oświadczył hr. Ciano, ujęte zostały w protokołach wspólne zrehabilitowanych pod koniec rozmów. Protokół ten w pełnym tekście nie został ogłoszony. Poszczególne punkty jego dotyczą, według oświadczenia mis. Ciano — następujących zagadnień: 1) Instytut w Locarno. W związku z tem hr. Ciano przypomniał, że zarówno rząd Rzeszy, jak i rząd włoski, odpowiedziały już na memorandum brytyjskie. Oba rządy podkreśliły „rozwijającą się współpracę nad stabilizacją warunków bezpieczeństwa, które wyniknęły z paktu gwarancyjnego dla Europy zachodniej”.

2) Zagadnienie Ligi Narodów. Oba rządy — oświadczył mis. Ciano — będą podobnie jak dotychczas utrzymywały ścisły i przyjazny kontakt w tej sprawie.

3) Punkt ten dotyczy „Europy nadziemskiej” w oświetleniu protokołów rzymskich oraz układu austriacko - niemieckiego z 11 Paźdź. r. b.

4) Dalej omawiano sprawy hiszpańskie, w sprawach tych — oświadczył mis. Ciano — stwierdziliśmy zgodność poglądów. Uzasadniliśmy zgodzie, że sukcesem rządu narodowego gen. Franco towarzyszy mocna wierność narodu hiszpańskiego, która — świadczą jest konieczność przywrócenia porządku i dyscypliny cywilnej w przeciwstawieniu do panującej jeszcze anarchji. Podkreśliłmy raz jeszcze zasadę nieinterwencji w sprawy hiszpańskie oraz postanowienia zobowiązania międzynarodowych.

5) Punkt ten w ujęciu hr. Ciano dotyczył struktury sojuszników Europy. — W obliczu niebezpieczeństwa, grożącego strukturze sojuszników Europy — mówił mis. Ciano — kanclerz Hitler i bar. von Neurath z jednej strony, a ja z drugiej strony potwierdziłbym nasze mocne postanowienie obrony ze wszystkich stron świętej polityki cywilizacji europejskiej z jej wielkimi instytucjami, opartymi na pierwiastkach rodziny i narodu.

6) Punkt ten dotyczył kwestji praktycznych stosunków włosko - niemieckich.

7) Punkt ten dotyczył utamnia przez Rzeszę Niemiec „Włoskiego Imperjum Abryntyn”. Hr. Ciano podkreślił, że wiadomość ta przyjęta została we Włoszech z dużym zadziwieniem. Decyzja ta wplynęła niewątpliwie na stosunki handlowe włosko - niemieckie, zwłaszcza jeżeli chodzi o Abinyntyn. Punkt ten ma o tyle doniosłe znaczenie, iż ustawi niezmiernie Rzeszy zapożyczony się w surowce.

